

CUPRINS

CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU ȘI AJUTORUL PUBLIC JUDICIAR _____ 1

<i>Secțiunea 1. Principiul plății unui serviciu public și excepția scutirii de la plată. Dreptul la ajutorul public judiciar (art. 1 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 1 din O.U.G. nr. 51/2008)</i>	1
1. Conținutul reglementării	1
2. Plata unui serviciu public	1
3. Dreptul la ajutorul public judiciar	3
4. Persoanele obligate la plata taxei judiciare de timbru	6
5. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru	7
5.1. Scutirea cu caracter obiectiv. Scutirea cu caracter subiectiv	7
5.2. Cazuri de scutire de la plata taxei judiciare de timbru prevăzute de legi speciale	8
6. Natura juridică a ordonanței ce reglementează plata taxelor judiciare de timbru	26
7. Includerea taxei judiciare de timbru în cuantumul cheltuielilor de judecată. Suportarea cheltuielilor de judecată	28
JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	33
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	34
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	35

<i>Secțiunea a 2-a. Regula stabilirii taxelor judiciare de timbru în funcție de obiectul acțiunii sau al cererii (art. 2 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	37
1. Conținutul reglementării	37
2. Modul de stabilire a taxei judiciare de timbru	37
3. Clasificarea taxelor judiciare de timbru	39
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	39
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	40

CAPITOLUL AL II-LEA. TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU PREVĂZUTE DE O.U.G. NR. 80/2013 _____ 41

<i>Secțiunea 1. Timbrarea acțiunilor și cererilor evaluabile în bani, introduse la instanțele judecătorești. Regula de drept comun (art. 3 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	41
1. Conținutul reglementării	41
2. Acțiunile evaluabile în bani. Timbrajul progresiv	41
2.1. Domeniul de aplicare al art. 3 din O.U.G. nr. 80/2013	42

2.2. Formula de calcul al taxei judiciare de timbru, prevăzută de art. 3 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013	43
2.3. Critici privind sistemul progresiv de determinare a taxei judiciare de timbru	44
2.4. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul în care partea mărește câtimea obiectului cererii	45
3. Categorii de acțiuni supuse plății taxei la valoarea obiectului cererii	45
3.1. Acțiunea în plata contravalorii distrugerilor și degradării imobilului restituit în temeiul Legii nr. 10/2001	45
3.2. Acțiunea oblică	46
3.3. Acțiunea revocatorie (pauliană)	46
4. Acțiunile asimilate celor evaluabile în bani	46
4.1. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul acțiunii în declararea nulității absolute ori în anularea unui act juridic patrimonial	47
4.1.1. Regula	47
4.1.2. Contractul de vânzare	48
4.1.3. Contractul de donație	48
4.1.4. Contractul de întreținere	49
4.1.5. Contractele cu executare succesivă	49
4.1.6. Certificatul de moștenitor	50
4.1.7. Legea aplicabilă nulității	50
4.2. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul acțiunii în rezoluțiune sau în reziliere	51
4.3. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul acțiunii în constatarea existenței sau inexistenței unui drept patrimonial	54
4.4. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul acțiunii prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de act autentic de înstrăinare a unor bunuri imobile sau de constituire a unor drepturi reale asupra acestora	56
5. Timbrarea cererilor privind repunerea părților în situația anterioară	56
6. Obligatorietatea indicării valorii în monedă națională	56
7. Timbrarea cererilor accesorii	57
8. Calculul taxei judiciare de timbru în cazul unei cereri sau acțiuni cu mai multe capete de cerere	58
9. Timbrarea altor acțiuni și cereri evaluabile în bani, conform unor reglementări speciale	59
10. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia raporturilor de familie	60
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	60

JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	61
<i>Secțiunea a 2-a. Timbrarea acțiunilor posesorii și al acțiunilor care au ca obiect un dezmembrământ al dreptului de proprietate (art. 4 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	65
1. Conținutul reglementării	65
2. Acțiunea posesorie	65
3. Acțiunile care au ca obiect dezmembrămintele dreptului de proprietate	66
JURISPRUDENȚĂ CURȚII CONSTITUȚIONALE	67
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	67
<i>Secțiunea a 3-a. Timbrarea acțiunilor în materia partajului judiciar (art. 5 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	68
1. Conținutul reglementării	68
2. Timbrarea acțiunilor în materia partajului judiciar	68
2.1. Cererea privind stabilirea bunurilor supuse împărțelii	69
2.2. Cererea privind stabilirea calității de coproprietar și a cotei-părți ce se cuvine fiecărui coproprietar	70
2.3. Cererea privind constatarea unor creanțe pe care coproprietarii le au unii față de alții, născute din starea de proprietate comună	71
2.4. Cererea de raport	72
2.5. Cererea de reducere a liberalităților excesive	72
2.6. Cererea de partaj propriu-zis	74
2.7. Stabilirea taxei atunci când cererile în materia partajului judiciar se formulează în cadrul aceleiași acțiuni	74
2.8. Stabilirea taxei în alte ipoteze speciale și în calea de atac	75
2.9. Timbrarea cererii de regularizare a datoriilor	77
JURISPRUDENȚĂ CURȚII CONSTITUȚIONALE	78
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	78
<i>Secțiunea a 4-a. Timbrarea unor cereri formulate în cadrul procedurilor speciale reglementate de Codul de procedură civilă ori de regulamentele Uniunii Europene (art. 6 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	80
1. Conținutul reglementării	80
2. Aspecte generale	81
3. Timbrarea cererilor de valoare redusă	81
4. Timbrarea cererilor privind ordonanța de plată	83
5. Timbrarea cererilor privind emiterea somației europene de plată formulate potrivit Regulamentului (CE) nr. 1896/2006	83
6. Timbrarea opoziției la somația europeană de plată	83
7. Timbrarea cererii de reexaminare formulate potrivit Regulamentului (CE) nr. 861/2007	84

8. Timbrarea cererilor de evacuare din imobilele folosite sau ocupate fără drept	84
9. Timbrarea cererilor privind ordonanța președințială	85
<i>Secțiunea a 5-a. Timbrarea acțiunilor în repararea prejudiciului nepatrimonial și a acțiunilor neevaluabile în bani pentru apărarea dreptului nepatrimonial (art. 7 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	86
1. Conținutul reglementării	86
2. Timbrarea acțiunilor în repararea prejudiciului nepatrimonial	86
2.1. Repararea daunelor morale aduse onoarei, demnității sau reputației unei persoane fizice	86
2.2. Repararea daunelor morale și pentru alte atingeri aduse persoanei fizice	87
2.3. Repararea daunelor morale pentru prejudiciul cauzat unei persoane juridice	90
3. Timbrarea acțiunilor neevaluabile în bani pentru apărarea dreptului nepatrimonial	91
JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	92
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	92
JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ	93
<i>Secțiunea a 6-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor neevaluabile în bani (art. 8 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	96
1. Conținutul reglementării	96
2. Considerații generale	96
3. Categoriile de cereri și acțiuni nepatrimoniale	97
3.1. Cereri și acțiuni nepatrimoniale supuse taxei prevăzute de art. 8 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013	97
3.2. Timbrarea unor acțiuni nepatrimoniale privind raporturile de familie	97
3.3. Timbrarea cererilor care privesc dreptul de folosință a bunului	97
3.4. Timbrarea acțiunii în grănițuire	100
4. Cererea de restabilire a situației anterioare	100
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	101
<i>Secțiunea a 7-a. Timbrarea cererilor formulate în cursul judecății și a altor cereri formulate pe cale administrativă (art. 9 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	101
1. Conținutul reglementării	101
2. Timbrarea cererilor formulate în cursul judecății (incidentele procedurale)	102
2.1. Recuzarea	102
2.2. Strămutarea	104
2.3. Repunerea în termen	104
2.4. Perimarea	105

2.5. Cereri de reexaminare	105
2.6. Repunere pe rol	106
3. Timbrarea altor cereri formulate pe cale administrativă	108
4. Refacerea dosarelor sau a înscrisurilor	110
5. Timbrarea cererilor formulate în legătură cu o cerere scutită de la plata taxelor judiciare de timbru	110
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	111
JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ	112
<i>Secțiunea a 8-a. Timbrarea cererilor formulate în materia executării silite (art. 10 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	
1. Conținutul reglementării	116
2. Considerații prealabile	117
3. Timbrarea cererilor pentru încuviințarea executării silite	117
4. Timbrarea cererilor de suspendare a executării silite	118
5. Timbrarea contestației la executare	120
5.1. Timbrarea contestației la executare atunci când obiectul executării silite este evaluabil în bani	120
5.2. Timbrarea contestației la executare atunci când obiectul executării silite nu este evaluabil în bani	121
5.3. Timbrarea contestației la executare prin care se invocă și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului	121
5.4. Timbrarea contestației la executare privind executarea unui titlu executoriu reprezentat de un contract de credit bancar afectat de clauze abuzive	122
5.5. Timbrarea contestației la titlu	123
5.6. Timbrarea contestației la executare prin care se solicită și partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie	124
5.7. Timbrarea contestației la executare în cazul în care executorul judecătoresc refuză să efectueze o executare silită sau să îndeplinească un act de executare silită în condițiile legii	125
5.8. Alte situații particulare	126
5.9. Restituirea taxei judiciare de timbru în cazul admiterii contestației la executare	129
6. Timbrarea cererilor de întoarcere a executării silite	130
7. Timbrarea cererilor formulate în cadrul urmăririi silite prin poprire	130
8. Timbrarea altor cereri în materia executării silite	132
9. Timbrarea căilor de atac în materia executării silite	138
10. Neplata taxei judiciare de timbru la momentul introducerii contestației la executare	139
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	140
JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ	141

<i>Secțiunea a 9-a. Timbrarea cererilor privind pronunțarea unei hotărâri care să consfințească înțelegerea părților, a cererilor în legătură cu măsurile asigurătorii și a contestațiilor privind tergiversarea procesului (art. 11 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	144
1. Conținutul reglementării	144
2. Timbrarea cererilor privind pronunțarea unei hotărâri care să consfințească înțelegerea părților	145
3. Timbrarea cererilor în legătură cu măsurile asigurătorii	146
4. Timbrarea contestației privind tergiversarea procesului și a plângerii împotriva încheierii de soluționare a contestației	147
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	148
<i>Secțiunea a 10-a. Timbrarea cererilor privind înființarea și funcționarea unor persoane juridice (art. 12 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	148
1. Conținutul reglementării	148
2. Timbrarea cererilor privind înregistrarea partidelor politice și pentru modificarea statutului acestora	148
3. Timbrarea cererilor privind dobândirea personalității juridice în condițiile Legii dialogului social	150
4. Timbrarea cererilor privind dobândirea personalității juridice în baza O.G. nr. 26/2000	150
<i>Secțiunea a 11-a. Timbrarea acțiunilor formulate în domeniul dreptului de proprietate intelectuală (art. 13 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	151
1. Conținutul reglementării	151
2. Timbrarea acțiunilor formulate în domeniul dreptului de proprietate intelectuală	151
<i>Secțiunea a 12-a. Timbrarea cererilor și acțiunilor formulate în procedura insolvenței și a cererilor privind înregistrările în registrul comerțului [art. 14 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 115 alin. (1) din Legea nr. 85/2014]</i>	154
1. Conținutul reglementării	154
2. Timbrarea cererilor și acțiunilor formulate în procedura insolvenței	154
3. Timbrarea cererilor având ca obiect înregistrări în registrul comerțului	159
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	160
<i>Secțiunea a 13-a. Timbrarea cererilor și acțiunilor privind raporturile de familie (art. 15 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	161
1. Conținutul reglementării	161
2. Timbrarea cererilor de divorț	161
3. Timbrarea cererilor privind acordarea despăgubirilor în raporturile de familie	162

4. Timbrarea cererilor privind stabilirea prestației compensatorii	163
5. Timbrarea anumitor cereri care nu sunt accesorii unei cereri de divorț	164
6. Timbrarea cererilor nespecificate în materia raporturilor de familie	166
6.1. Cereri evaluabile în bani	166
6.2. Cereri neevaluabile în bani	168
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	168
<i>Secțiunea a 14-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia contenciosului administrativ [art. 16 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 17 alin. (2) din Legea nr. 554/2004]</i>	169
1. Conținutul reglementării	169
2. Timbrarea cererilor și acțiunilor în contencios administrativ	169
2.1. Cererile pentru anularea actului sau, după caz, recunoașterea dreptului pretins, precum și pentru eliberarea unui certificat, a unei adeverințe sau a oricărui alt înscris	170
2.2. Cererile cu caracter patrimonial, prin care se solicită și repararea pagubelor suferite printr-un act administrativ	171
2.3. Cererile privind suspendarea executării actului administrativ	172
2.4. Cereri scutite de la plata taxelor judiciare de timbru	172
JURISPRUDENȚĂ CURȚII CONSTITUȚIONALE	173
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	173
<i>Secțiunea a 15-a. Timbrarea cererilor formulate potrivit Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995 (art. 17 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	174
1. Conținutul reglementării	174
2. Timbrarea contestației împotriva deciziei administrative prin care au fost soluționate conflictele de competență dintre notarii publici	175
3. Timbrarea plângerilor împotriva încheierii de respingere a cererii de îndeplinire a unui act notarial	175
<i>Secțiunea a 16-a. Timbrarea cererilor formulate potrivit Legii nr. 188/2000 privind executorii judecătorești (art. 18 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	176
1. Conținutul reglementării	176
2. Timbrarea cererilor pentru soluționarea conflictelor de competență între birourile executorilor judecătorești	176
3. Timbrarea plângerilor împotriva refuzului executorului judecătoresc de a-și îndeplini atribuțiile prevăzute de lege	177
4. Timbrarea cererilor pentru supralegalizarea semnăturii și a ștampilei executorului judecătoresc	178

<i>Secțiunea a 17-a. Timbrarea cererilor în materie contravențională</i> (art. 19 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 36 din O.G. nr. 2/2001)	180
1. Conținutul reglementării	180
2. Timbrarea plângerii și a căii de atac împotriva hotărârii pronunțate în materie contravențională	181
3. Timbrarea altor cereri în materie contravențională	182
JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	184
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	184
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	185
<i>Secțiunea a 18-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materie de carte funciară</i> (art. 20 din O.U.G. nr. 80/2013)	185
1. Conținutul reglementării	185
2. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia cărții funciare, care nu pun în discuție fondul dreptului	186
3. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia cărții funciare, care pun în discuție fondul dreptului	186
<i>Secțiunea a 19-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor în materia asociațiilor de proprietari, de locatari (chiriași) sau mixte</i> (art. 21 din O.U.G. nr. 80/2013)	187
1. Conținutul reglementării	187
2. Timbrarea acțiunilor și cererilor privind înregistrarea asociațiilor de proprietari	187
3. Timbrarea altor acțiuni și cereri privind asociațiile de proprietari	188
4. Timbrarea acțiunilor și cererilor privind asociațiile de locatari (chiriași)	189
<i>Secțiunea a 20-a. Timbrarea cererilor adresate Ministerului Justiției</i> (art. 22 din O.U.G. nr. 80/2013)	190
1. Conținutul reglementării	190
2. Timbrarea cererilor de competența Ministerului Justiției	191
2.1. Cererile pentru supralegalizarea înscrisurilor sau a copiilor de pe înscrisuri, destinate a fi utilizate în străinătate	191
2.2. Cererile pentru autorizarea traducătorilor și interpreților	193
2.3. Cererile în vederea atestării titlului oficial de calificare român de consilier juridic, pentru atestarea calificării de traducător și interpret autorizat ori a calificării de expert tehnic judiciar	193
2.4. Cererile în vederea recunoașterii calificării profesionale de traducător și interpret autorizat sau expert tehnic judiciar, în condițiile Legii nr. 200/2004	194

<i>Secțiunea a 21-a. Timbrarea cererilor pentru exercitarea căilor de atac (art. 23-26 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	195
1. Conținutul reglementării	195
2. Timbrarea cererilor pentru exercitarea apelului	196
2.1. Timbrarea cererilor de apel în cazul cererilor sau acțiunilor neevaluabile în bani	197
2.2. Timbrarea cererilor de apel în cazul cererilor sau acțiunilor evaluabile în bani	198
2.3. Determinarea taxei judiciare de timbru în apel în ipoteza în care în primă instanță taxa nu a fost corect stabilită	200
2.4. Determinarea taxei judiciare de timbru în apel în ipoteza reexaminării taxei achitate în primă instanță	201
2.5. Determinarea taxei judiciare de timbru în apel în ipoteza nesoluționării cererii de reexaminare a taxei de prima instanță	203
2.6. Determinarea taxei judiciare de timbru în apel în ipoteza în care apelantul renunță la anumite motive de apel	204
2.7. Situații particulare întâlnite în apel	204
2.8. Posibilitatea examinării modului de stabilire a taxei judiciare de timbru în calea de atac declarată de partea căreia i s-a anulat acțiunea pentru neplata taxei judiciare de timbru stabilite în sarcina sa, taxă necontestată la instanța inferioară	205
2.9. Obligația plății taxei judiciare de timbru pentru fiecare ciclu procesual	210
2.10. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru în apel	210
2.11. Timbrarea cererii în anularea ordonanței de plată	210
3. Timbrarea cererilor pentru exercitarea recursului	211
3.1. Timbrarea cererilor de recurs întemeiate pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 1-7 C.proc.civ.	211
3.2. Timbrarea cererilor de recurs întemeiate pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ.	211
3.3. Timbrarea cererilor de recurs când se invocă simultan motive prevăzute la art. 488 pct. 1-7 C.proc.civ. și motivul întemeiat pe art. 488 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ.	212
3.4. Situații particulare întâlnite în recurs	213
3.5. Obligația plății taxei judiciare de timbru pentru fiecare ciclu procesual	214
3.6. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru în recurs	214
4. Timbrarea cererilor de apel/recurs împotriva unor hotărâri prin care nu se soluționează fondul	215
5. Timbrarea cererilor pentru exercitarea căii de atac care vizează numai considerentele hotărârii	217
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	218

JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	218
6. Timbrarea cererilor formulate în cadrul căilor de atac extraordinare de retractare	225
6.1. Cererile de contestație în anulare	225
6.2. Cererile de revizuire	225
6.3. Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru	225
7. Timbrarea acțiunii în anularea hotărârii arbitrale	225
<i>Secțiunea a 22-a. Timbrarea acțiunilor și cererilor neevaluabile în bani. Regula de drept comun (art. 27 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	226
1. Conținutul reglementării	226
2. Timbrarea cererilor neevaluabile în bani pentru care nu există o reglementare specială	226
3. Timbrarea cererilor de îndreptare, lămurire sau completare a hotărârilor judecătorești	228
4. Timbrarea cererilor privind instituirea dreptului de retenție	229
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	230

CAPITOLUL AL III-LEA. CERERILE ȘI ACȚIUNILE SCUTITE DE LA PLATA TAXELOR JUDICIARE DE TIMBRU, PREVĂZUTE DE O.U.G. NR. 80/2013

<i>Secțiunea 1. Scutirea cererilor pentru exercitarea căilor de atac. Regula de drept comun (art. 28 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	231
1. Conținutul reglementării	231
2. Regula scutirii căilor de atac, în cazul acțiunilor și cererilor scutite de taxă judiciară de timbru. Scutire cu caracter obiectiv (după obiect)	231
3. Timbrarea căii de atac a apelului ce vizează exclusiv cheltuielile de judecată	233
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	234

<i>Secțiunea a 2-a. Scutiri de la plata taxei judiciare de timbru după obiect sau după subiect (art. 29 și art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	236
1. Conținutul reglementării	236
2. Scutiri de la plata taxei judiciare de timbru după obiect (cu caracter obiectiv)	240
2.1. Acțiuni și cereri privind stabilirea și plata pensiilor, precum și alte drepturi prevăzute prin sistemele de asigurări sociale	240
2.2. Acțiuni și cereri privind stabilirea și plata ajutorului de șomaj și a altor forme de protecție socială prevăzute de lege	241
2.3. Acțiuni și cereri privind obligațiile legale și contractuale de întreținere	243

2.4. Acțiuni privind stabilirea și acordarea despăgubirilor decurgând din condamnarea sau luarea unei măsuri preventive pe nedrept	245
2.5. Acțiuni și cereri privind adopția și ocrotirea persoanei fizice prin mijloace de drept civil	246
2.6. Acțiuni și cereri privind protecția drepturilor consumatorilor	246
2.7. Acțiuni și cereri privind valorificarea drepturilor Societății Naționale de Cruce Roșie	248
2.8. Acțiuni și cereri privind exercitarea drepturilor electorale	248
2.9. Acțiuni și cereri privind cauzele penale și despăgubirile civile pentru prejudiciile materiale și morale decurgând din acestea	248
2.10. Acțiuni și cereri privind stabilirea și acordarea despăgubirilor civile pentru preținse încălcări ale drepturilor prevăzute la art. 2 și art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale	252
2.11. Acțiuni și cereri privind drepturile și interesele legitime preținse de foștii deținuți și persecutați pentru motive politice în perioada regimului comunist din România	254
2.12. Orice alte acțiuni, cereri sau acte de procedură pentru care se prevăd, prin legi speciale, scutiri de taxă judiciară de timbru	254
3. Scutiri de la plata taxei judiciare de timbru după subiect (cu caracter subiectiv), reglementate de art. 29 din O.U.G. nr. 80/2013	255
3.1. Acțiuni și cereri în materia fondului funciar	255
3.2. Cererile pentru dizolvarea societăților reglementate de Legea nr. 31/1990 și a grupurilor de interes economic	257
3.3. Acțiunile și cererile privind raporturile de serviciu ale funcționarilor publici și ale funcționarilor publici cu statut special	257
3.4. Eliberarea de copii simple de pe înscrisurile aflate la dosar	258
4. Scutiri de la plata taxei judiciare de timbru după subiect (cu caracter subiectiv), reglementate de art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013	258
4.1. Instituțiile publice care beneficiază de scutire, indiferent de obiectul cererilor și al acțiunilor formulate	258
4.2. Instituțiile publice care beneficiază de scutire, indiferent de calitatea procesuală	259
4.3. Categorii de venituri publice	262
4.4. Scutiri prevăzute în legi speciale	263

JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII	
EUROPENE	264
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	265
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	268

CAPITOLUL AL IV-LEA. STABILIREA ȘI PLATA TAXELOR JUDICIARE DE TIMBRU 282

<i>Secțiunea 1. Determinarea cuantumului taxelor judiciare de timbru pentru acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești (art. 31 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	282
1. Conținutul reglementării	282
2. Determinarea cuantumului taxei judiciare de timbru datorate. Cereri neevaluabile în bani	282
3. Determinarea cuantumului taxei judiciare de timbru datorate. Cereri evaluabile în bani	284
4. Existența unei reglementări speciale. Taxele judiciare de timbru în domeniul achizițiilor publice	287
5. Situații de inaplicabilitate a art. 31 alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013. Timbrarea acțiunilor privind antecontractele de vânzare a unui imobil și a celor în anularea, nulitatea sau revocarea unui contract de donație	289
6. Determinarea taxei judiciare de timbru în cazul prestațiilor succesive. Timbrarea cererii de demolare a unei împrejurări	290
7. Momentul la care se determină taxa judiciară de timbru	291
8. Posibilitatea completului care a stabilit taxa judiciară de timbru de a reveni asupra taxei stabilite	291
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	293
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	294

<i>Secțiunea a 2-a. Etapa procesuală pentru care se datorează taxele judiciare de timbru (art. 32 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	298
1. Conținutul reglementării	298
2. Regula stabilirii taxelor judiciare de timbru pentru fiecare etapă procesuală	298

<i>Secțiunea a 3-a. Regula plății anticipate și verificarea taxelor judiciare de timbru în etapa regularizării cererii de chemare în judecată (art. 33 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	299
1. Conținutul reglementării	299
2. Regula plății anticipate a taxei judiciare de timbru	299
3. Verificarea plății taxei judiciare de timbru și stabilirea cuantumului legal al taxei datorate în etapa regularizării	300
4. Excepția netimbrării sau a insuficienței timbrării	302
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	303
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	304

<i>Secțiunea a 4-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul acțiunilor cu mai multe capete de cerere și al cererilor incidentale (art. 34 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	305
1. Conținutul reglementării	305
2. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul acțiunilor cu mai multe capete de cerere	305
3. Consecințele plății parțiale a taxelor judiciare de timbru în cazul acțiunilor cu mai multe capete de cerere	306
4. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul cererilor incidentale	308
5. Verificarea îndeplinirii obligației de plată a taxei judiciare de timbru în cazul recalificării căii de atac	309
6. Dovada plății taxelor judiciare de timbru. Depunerea la dosar a originalului dovezii de plată	309
7. Dovada plății taxelor judiciare de timbru. Depunerea la dosar a dovezii de plată după închiderea dezbaterilor	312
JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE ȘI A CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	313
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	313
JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ	314
<i>Secțiunea a 5-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul cererilor sau al acțiunilor introduse în comun de mai multe persoane și al cererilor depuse în cursul judecății (art. 35 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	319
1. Conținutul reglementării	319
2. Stabilirea și plata taxelor judiciare de timbru în cazul solidarității reclamanților ori a părților	319
3. Stabilirea și plata taxelor judiciare de timbru în cazul cererilor depuse în cursul procesului	321
JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ	322
<i>Secțiunea a 6-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru și soluționarea acțiunii sau cererii în cazul măririi valorii obiectului în cursul judecății (art. 36 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	323
1. Conținutul reglementării	323
2. Consecințele măririi valorii obiectului acțiunii sau al cererii asupra cuantumului taxelor judiciare de timbru	323
3. Soluționarea acțiunii în limitele timbrării	325
4. Modul practic de calcul al taxei judiciare de timbru stabilite suplimentar	326
JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	327
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	327
JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ	328

<i>Secțiunea a 7-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru în cazul diminuării valorii pretențiilor formulate în cursul judecării (art. 37 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	329
1. Conținutul reglementării	329
2. Consecințele diminuării valorii pretențiilor formulate în acțiune sau în cerere asupra cuantumului taxelor judiciare de timbru	329
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	331
<i>Secțiunea a 8-a. Stabilirea taxelor judiciare de timbru de către instanța de control judiciar în cazul neachitării taxei legale în fazele procesuale anterioare (art. 38 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	331
1. Conținutul reglementării	331
2. Posibilitatea examinării în calea de atac a taxei judiciare de timbru plătite în fazele procesuale anterioare	331
3. Stabilirea taxelor judiciare de timbru de către instanța de control judiciar în cazul netimbrării sau al insuficienței timbrării în fazele procesuale anterioare	332
4. Concursul între caracterul definitiv al încheierii pronunțate în reexaminare și abilitarea instanțelor de control judiciar de a dispune plata diferențelor de taxe care nu au fost plătite la judecata în fond a pricinii	336
5. Recuperarea taxei judiciare de timbru cu care partea a fost dată în debit	338
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	338
<i>Secțiunea a 9-a. Cererea de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru (art. 39 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	339
1. Conținutul reglementării	339
2. Procedura de judecată a cererii de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru	339
2.1. Calitate procesuală activă	339
2.2. Competența	340
2.3. Termenul în care se poate formula	340
2.4. Reguli de judecată a cererii de reexaminare	341
3. Probleme practice privind determinarea taxei judiciare de timbru în procedura prealabilă fixării primului termen de judecată	343
4. Soluțiile pe care le poate pronunța instanța cu privire la cererea de reexaminare	348
JURISPRUDENȚĂ CURȚII CONSTITUȚIONALE	348
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	349
<i>Secțiunea a 10-a. Plata taxelor judiciare de timbru (art. 40 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	355
1. Conținutul reglementării	355

2. Modalitatea achitării taxelor judiciare de timbru	356
3. Contul în care se colectează taxa judiciară de timbru	356
4. Dovada plății taxelor judiciare de timbru	358

JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE **359**

JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ **359**

<i>Secțiunea a 11-a. Executarea creanțelor având ca obiect taxa judiciară de timbru (art. 41 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	360
--	-----

1. Conținutul reglementării	360
2. Executarea sumelor reprezentând taxă judiciară de timbru	361

JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ **362**

CAPITOLUL AL V-LEA. AJUTORUL PUBLIC JUDICIAR. FACILITĂȚILE LA PLATA TAXELOR JUDICIARE DE TIMBRU **364**

<i>Secțiunea 1. Acordarea ajutorului public judiciar. Facilitățile de care pot beneficia persoanele fizice [art. 42 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013, art. 1-13 din O.U.G. nr. 51/2008, art. 13 și art. 22 din Legea nr. 36/2012]</i>	364
---	-----

1. Conținutul reglementării	364
2. Condițiile acordării și formele ajutorului public judiciar	368
2.1. Reglementare și noțiune. Acordarea ajutorului public judiciar în condițiile Legii nr. 36/2012	368
2.2. Persoanele fizice care pot solicita ajutorul public judiciar	370
2.3. Situația materială a solicitantului și existența unui pericol pentru întreținerea acestuia sau a familiei sale – condiție <i>sine qua non</i> a acordării ajutorului public judiciar	371
2.4. Formele ajutorului public judiciar	374
2.5. Principiile acordării ajutorului public judiciar. Cuantumul maxim în care poate fi acordat	374
2.6. Reguli privind evaluarea situației economice a solicitantului ajutorului public judiciar	376
2.7. Acordarea ajutorului public judiciar în considerarea unor situații speciale și independent de situația materială a solicitantului. Situații de excepție	377
2.8. Determinarea indicatorului referitor la starea materială a solicitantului	378
2.9. Lipsa culpei reclamantului nu constituie o condiție pentru acordarea ajutorului public judiciar	380
3. Efectele acordării ajutorului public judiciar în cursul judecății. Obligația formulării unei cereri pentru fiecare etapă a judecății	380

4. Competența de soluționare a cererii de acordare a ajutorului public judiciar	381
4.1. Competența acordării ajutorului public judiciar într-un proces în curs	382
4.2. Competența acordării ajutorului public judiciar în căile de atac	383
4.2.1. Cazul în care ajutorul public judiciar este solicitat în scopul exercitării unei căi de atac	383
4.2.2. Cazul în care ajutorul public judiciar este solicitat ulterior introducerii căii de atac	385
5. Reexaminarea încheierii de respingere a cererii de acordare a ajutorului public judiciar. Competență de soluționare și obiect	386
JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	387
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	389
JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ	390
<i>Secțiunea a 2-a. Facilitățile la plata taxelor judiciare de timbru acordate persoanelor juridice [art. 42 alin. (2)-(4) din O.U.G. nr. 80/2013]</i>	
1. Conținutul reglementării	396
2. Facilitățile acordate persoanei juridice	397
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	398
JURISPRUDENȚA NAȚIONALĂ	398
<i>Secțiunea a 3-a. Acordarea, retragerea, stingerea și restituirea ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru) (art. 43 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 14-21, art. 50² din O.U.G. nr. 51/2008)</i>	
1. Conținutul reglementării	403
2. Momentul acordării ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru)	406
3. Termenul de formulare a cererii de ajutor public judiciar sub forma facilităților la plata taxei judiciare de timbru	407
4. Cererea de acordare a ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru). Condiții de formă. Caracterul obligatoriu	407
5. Scutirea de taxă judiciară de timbru a cererii de acordare a ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru)	410
6. Judecata cererii de acordare a ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru)	410
7. Cazurile în care instanța poate respinge cererea de acordare a ajutorului public judiciar	412

8. Calea de atac a reexaminării împotriva încheierii pronunțate asupra cererii de acordare a ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxei judiciare de timbru)	416
8.1. Obiectul cererii de reexaminare	416
8.2. Titularii cererii de reexaminare	416
8.3. Termenul pentru depunerea cererii de reexaminare	418
8.4. Înregistrarea și judecata cererii de reexaminare	418
8.5. Convenționalitatea reglementării procedurii acordării ajutorului public judiciar	420
9. Retragera ajutorului public judiciar	421
9.1. Condițiile retragerii ajutorului public judiciar	421
9.2. Judecata cererii de retragere a ajutorului public judiciar	423
10. Acordarea ajutorului public judiciar sub forma eşalonării plății. Ipoteza în care beneficiarul este nevoit să renunțe la dreptul câștigat, solicitând anularea acțiunii sale, ca netimbrată	424
11. Amânarea plății taxei judiciare de timbru. Distincție față de eşalonarea plății	425
12. Stingerea dreptului la ajutor public judiciar	426
12.1. Cazurile de stingere a dreptului la ajutor public judiciar	426
12.2. Constatarea stingerii dreptului la ajutor public judiciar. Efecte	427
13. Consecințele acordării ajutorului public judiciar	427
14. Restituirea ajutorului public judiciar acordat	429
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	429
<i>Secțiunea a 4-a. Punerea în executare a facilităților la plata taxelor judiciare de timbru (art. 44 din O.U.G. nr. 80/2013 și art. 33-34 din O.U.G. nr. 51/2008)</i>	<i>433</i>
1. Conținutul reglementării	433
2. Soluțiile date cererii de acordare a facilităților la plata taxelor judiciare de timbru	434
3. Amânarea plății taxei judiciare de timbru	435
4. Eşalonarea plății taxei judiciare de timbru	435
5. Comunicarea titlului executoriu privind eşalonarea sau amânarea plății	437
6. Obligația instanței de a pune în sarcina părâtului, care pierde procesul, suma de care reclamantul a beneficiat prin reducere	438
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	438

CAPITOLUL AL VI-LEA. RESTITUIREA SUMELOR ACHITATE CU TITLU DE TAXE JUDICIARE DE TIMBRU

(ART. 45 DIN O.U.G. NR. 80/2013)	440
1. Conținutul reglementării	440

2. Cazurile de restituire a taxei judiciare de timbru achitate	441
3. Judecata cererii de restituire	444
4. Procedura de restituire a sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru	445
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	446
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	447

CAPITOLUL AL VII-LEA. SUMELE CARE SE CONSTITUIE VENIT LA BUGETUL DE STAT ȘI CELE CARE SUNT AVANSATE DIN BUGETUL STATULUI. REMUNERAȚIA CURATORULUI SPECIAL NUMIT DE INSTANȚĂ

<i>Secțiunea 1. Sumele care se constituie venit la bugetul de stat (art. 46 și art. 47 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	452
1. Conținutul reglementării	452
2. Venituri ale bugetului de stat	452
3. Executarea silită a sumelor datorate bugetului de stat	457
<i>Secțiunea a 2-a. Remunerația curatorului special numit de instanță în condițiile art. 58 și art. 167 C.proc.civ. (art. 48 și art. 49 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	458
1. Conținutul reglementării	458
2. Avansarea și plata remunerației curatorului special	459
JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE	462
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	462
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	463

CAPITOLUL AL VIII-LEA. SITUAȚII PARTICULARE.

CERERILE PRIN CARE SE SOLICITĂ PRONUNȚAREA UNEI HOTĂRĂRI CARE ȚINE LOC DE ACT AUTENTIC DE ÎNSTRĂINARE A UNOR BUNURI IMOBILE (ART. 57 DIN O.U.G. NR. 80/2013)	464
1. Conținutul reglementării	464
2. Obligațiile instanței în cazul cererilor prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri care ține loc de act autentic de înstrăinare a unor bunuri imobile. Avizarea expertizei tehnice judiciare	464
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	471
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	472

CAPITOLUL AL IX-LEA. ACTUALIZAREA, ÎNREGISTRAREA ȘI GESTIONAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU	475
<i>Secțiunea 1. Actualizarea nivelului taxelor judiciare de timbru (art. 50 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	475
1. Conținutul reglementării	475
2. Principiul actualizării cuantumului taxelor judiciare de timbru	475
3. Posibilitatea emiterii de norme metodologice	475
<i>Secțiunea a 2-a. Înregistrarea și gestionarea informațiilor referitoare la taxele judiciare de timbru (art. 51 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	476
1. Conținutul reglementării	476
2. Evidențierea taxelor judiciare de timbru	476
 CAPITOLUL AL X-LEA. APLICAREA ÎN TIMP A REGLEMENTĂRIILOR PRIVIND TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU	478
<i>Secțiunea 1. Reguli aplicabile (art. 54 și art. 55 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	478
1. Conținutul reglementării	478
2. Aplicarea imediată a legii noi	478
3. Aplicarea în timp a dispozițiilor privitoare la plata taxelor judiciare de timbru. Supraviețuirea legii vechi în privința acțiunilor și cererilor introduse anterior intrării în vigoare a legii noi	479
JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ	480
<i>Secțiunea a 2-a. Actele normative abrogate expres (art. 58 din O.U.G. nr. 80/2013)</i>	481
1. Conținutul reglementării	481
2. Actele normative abrogate expres începând cu data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 80/2013	482
3. Abrogarea implicită a Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 146/1997	482
JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE	483

Dr. Gabriela Cristina Frențiu

Judecător la Tribunalul Bistrița-Năsăud

**TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU
ȘI AJUTORUL PUBLIC JUDICIAR
ÎN PROCESUL CIVIL**

O.U.G. nr. 80/2013 și O.U.G. nr. 51/2008

Comentarii, doctrină și jurisprudență

Editura
Hamangiu
2020

CAPITOLUL AL VI-LEA. RESTITUIREA SUMELOR ACHITATE CU TITLU DE TAXE JUDICIARE DE TIMBRU (ART. 45 DIN O.U.G. NR. 80/2013)

1. Conținutul reglementării

➤ Potrivit art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013:

(1) Sumele achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru se restituie, după caz, integral, parțial sau proporțional, la cererea petiționarului, în următoarele situații:

- a) când taxa plătită nu era datorată;
- b) când s-a plătit mai mult decât cuantumul legal;
- c) când acțiunea sau cererea rămâne fără obiect în cursul procesului, ca urmare a unor dispoziții legale;
- d) când acțiunea corect timbrată a fost anulată în condițiile art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă^[1] sau când reclamantul a renunțat la judecată până la comunicarea cererii de chemare în judecată către părți;
- e) când, în procesul de divorț, părțile au renunțat la judecată ori s-au împăcat;
- f) când contestația la executare a fost admisă, iar hotărârea a rămas definitivă;
- g) în cazul în care instanța de judecată se declară incompetentă, trimițând cauza la un alt organ cu activitate jurisdicțională, precum și în cazul respingerii cererii, ca nefiind de competența instanțelor române;
- h) când probele au fost administrate de către avocați sau consilieri juridici;
- i) în cazul în care participantul la proces care a fost recuzat se abține sau dacă cererea de recuzare ori de strămutare a fost admisă;
- j) în alte cauze expres prevăzute de lege.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. d), e) și i) se restituie jumătate din taxa plătită, iar în cazul prevăzut la alin. (1) lit. f) taxa se restituie proporțional cu admiterea contestației. În cazul prevăzut la alin. (1) lit. h) se restituie jumătate din taxa plătită, indiferent de modalitatea în care a fost soluționat procesul, după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

(3) Dreptul de a solicita restituirea poate fi exercitat în termen de un an de la data nașterii sale.

(4) Cererea de restituire se adresează instanței judecătorești la care s-a introdus acțiunea sau cererea. În cazul taxelor plătite pentru cereri formulate Ministerului

^[1] În prezent, art. 200 alin. (4) C.proc.civ., republicat.

Justiției sau Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cererea de restituire se adresează acestuia.

(5) Cererea de restituire soluționată de instanța de judecată va fi depusă în vederea restituirii la unitatea administrativ-teritorială la care a fost achitată taxa.

(6) Dacă legea nu prevede altfel, taxele judiciare de timbru plătite pentru cereri și acțiuni anulate ca insuficient timbrate nu se restituie.

(7) Procedura de restituire a sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru se aprobă prin ordin comun al viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, și al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice.

2. Cazurile de restituire a taxei judiciare de timbru achitate

Alineatul (1) al art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013 indică situațiile de restituire a taxei judiciare de timbru. Enumerarea este *enunțativă*, iar nu limitativă.

Se instituie principiul restituirii *la cerere*, iar nu din oficiu, de către *instanța sesizată cu judecarea acțiunii supuse plății taxei judiciare de timbru*.

Restituirea poate fi *totală* ori *parțială*.

Astfel, *taxa achitată se restituie în întregime* în cazul în care:

- nu era datorată (spre exemplu, s-a achitat taxa de timbru, deși acțiunea este scutită de la plata taxei fie datorită obiectului, fie datorită titularului acțiunii);

- s-a plătit mai mult decât cuantumul legal (restituirea vizează întreaga sumă achitată în plus față de cea legal datorată);

- acțiunea sau cererea rămâne fără obiect în cursul procesului, ca urmare a unor dispoziții legale (este necesar ca lipsa de obiect să apară în urma unor prevederi legale, iar nu din alte cauze, cum ar fi atitudinea părâtului ulterior promovării acțiunii, manifestată prin executarea prestației în cursul procesului, revocarea în cursul judecății a actului atacat, altele asemenea);

- instanța de judecată se declară incompetentă, trimițând cauza la un alt organ cu activitate jurisdicțională;

- cererea este respinsă, ca nefiind de competența instanțelor române;

- în alte situații expres prevăzute de lege (când printr-o lege generală sau specială este instituită expres restituirea).

De exemplu, în cazul în care *litigiul a fost soluționat pe calea medierii*, odată cu pronunțarea hotărârii de expedient, instanța va dispune, la cererea părții interesate, restituirea taxei judiciare de timbru, plătită pentru învestirea acesteia, cu excepția cazurilor în care conflictul soluționat pe calea medierii este legat de transferul dreptului de proprietate, constituirea altui drept real asupra unui bun imobil, partaj și cauze succesoriale, caz în care se va restitui 50% din taxa achitată. Instanța de judecată nu va dispune restituirea taxei judiciare de timbru plătite pentru învestirea acesteia, în cazul în care conflictul soluționat este legat de o cauză succesorală pentru care nu s-a eliberat certificatul de moștenitor [art. 63 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 192/2006 privind

medierea și organizarea profesiei de mediator, modificat prin Legea nr. 154/2019^[1].

În mod judicios, în *practica judiciară* s-a reținut că, atunci când, deși acțiunea principală are ca obiect transferul dreptului de proprietate, hotărârea de expedient nu mai are ca finalitate un astfel de transfer, *urmărindu-se rezoluțiunea mutuală a unei convenții*, nu operează excepția de la restituirea taxei de timbru prevăzută de art. 63 alin. (2) din Legea nr. 192/2006^[2]. Această, întrucât, în interpretarea textului, trebuie avută în vedere finalitatea procesului, iar nu obiectul acțiunii.

Restituirea taxei judiciare de timbru se dispune numai pentru faza procesuală în care s-a realizat tranzacția. Ca atare, dacă aceasta a intervenit în fața primei instanțe, taxa de timbru se va restitui integral. Dimpotrivă, dacă tranzacția este realizată numai în calea de atac, restituirea privește numai taxa de timbru achitată pentru investirea instanței de control judiciar, taxa achitată la fondul cauzei neputând fi restituită^[3].

Taxa se restituie în parte, respectiv în proporție de 50% din cuantumul achitat, în următoarele situații expres prevăzute la alin. (2) al art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013:

- când s-a dispus anularea, în condițiile art. 200 alin. (4) C.proc.civ., a acțiunii corect timbrate;
- când reclamantul a renunțat la judecată până la comunicarea cererii de chemare în judecată către părți;
- când, în procesul de divorț, părțile au renunțat la judecată ori s-au împăcat;
- în cazul în care participantul la proces care a fost recuzat se abține;
- când cererea de recuzare ori de strămutare a fost admisă;
- când probele au fost administrate de către avocați sau consilieri juridici, fără a avea relevanță modalitatea în care a fost soluționat procesul, în acest ultim caz restituirea operând după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Taxa se restituie proporțional cu admiterea contestației atunci când contestația la executare a fost admisă, iar hotărârea a rămas definitivă.

De exemplu: în ipoteza în care contestația a vizat urmărirea unor bunuri în valoare de 100.000 lei, pentru care s-a achitat taxa de timbru de 1.000 lei, conform art. 10 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013, iar contestația a fost admisă în parte, în limita sumei de 10.000 lei, taxa de timbru care se va restitui va fi de 505 lei, determinată potrivit art. 3 alin. (1) lit. c) din O.U.G. nr. 80/2013. Dacă însă contestația a fost admisă tot în parte, în limita unei sume în raport de care taxa de timbru calculată la aceasta, conform art. 3 alin. (1)

^[1] Publicată în M. Of. nr. 623 din 26 iulie 2019.

^[2] C.A. Cluj, s. I civ., dec. nr. 128/17 decembrie 2012, nepublicată.

^[3] *Idem*.

din O.U.G. nr. 80/2013, depășește cuantumul maxim achitat de 1.000 lei, taxa se restituie în întregime, chiar dacă soluția de admitere este numai parțială [bunăoară, pornind de la exemplul de mai sus, contestația se admite numai în limita sumei de 25.000 lei; taxa de timbru aferentă sumei admise este de 1.355 lei, potrivit art. 3 alin. (1) lit. d) din O.U.G. nr. 80/2013, peste taxa achitată de contestator pentru întreaga contestație la executare promovată].

În cazurile în care prin contestația la executare se invocă mai multe motive de nulitate, dintre care *instanța reține ca întemeiat un motiv, neanalizând restul motivelor invocate și admițând în parte contestația la executare*, considerăm greșită practica instanțelor care resping cererea de restituire a taxei judiciare de timbru pe considerentul că acțiunea a fost admisă numai în parte.

Suntem de părere că în astfel de situații, în care alte motive (bunăoară, prescripția dreptului de a cere executarea silită) nu au fost analizate pentru a se reține o eventuală netemeinicie a lor, care să atragă o soluție de admitere parțială a contestației la executare, trebuie reținut că, *în fapt, instanța a admis în întregime* contestația formulată, anulând toate formele de executare, acesta fiind, practic, scopul urmărit de contestator.

Ca atare, devin incidente prevederile art. 45 alin. (1) lit. f) din O.U.G. nr. 80/2013, nefiind aplicabile prevederile art. 45 alin. (2) din O.U.G. nr. 80/2013, cât timp nu există cereri respinse, ci numai motive neanalizate pe considerentul reținerii ca întemeiat a unuia dintre motivele invocate.

Dispozițiile art. 45 alin. (1) lit. f) din O.U.G. nr. 80/2013 sunt incidente numai în cazul admiterii contestației la executare, nu și în cazul admiterii altor cereri în materia executării silite, cum ar fi, spre exemplu, cea de întoarcere a executării silite.

În mod corect, doctrina a subliniat *inexistența dreptului contestatorului de a opta* între formularea cererii de restituire a taxei judiciare de timbru de către stat și formularea cererii de obligare a intimatului la plata în favoarea sa a cheltuielilor de judecată constând în taxa judiciară de timbru achitată pentru contestația la executare admisă^[1].

Într-adevăr, cât timp există o *normă specială ce instituie dreptul la restituirea sumei*, aceasta *nu ar putea fi pusă în sarcina celeilalte părți*, rațiunea instituirii dreptului la restituire constituind-o culpa organelor statului pentru

^[1] O. BEJENARU, *Aspecte privind recuperarea cheltuielilor de judecată în cazul admiterii contestației la executare*, în *Dreptul* nr. 1/2003, p. 104-105; M. GĂLAN, *Restituirea taxei de timbru în cazul admiterii contestației la executare*, în *Dreptul* nr. 9/2004, p. 102; D.N. THEOHARI, C.M. ILIE, M.A. BÎRLOG, B. CRISTEA, *op. cit.*, p. 486.

Pentru o opinie contrară, în sensul prevalenței principiului disponibilității părților în procesul civil, ceea ce conferă un drept de opțiune contestatorului, a se vedea *Minuta Întâlnirii judecătorilor din raza Curții de Apel București pentru soluționarea problemelor de practică neunitară în materie civilă*, din data de 29 iunie 2010, citată de D.N. THEOHARI, C.M. ILIE, M.A. BÎRLOG, B. CRISTEA, *op. cit.*, p. 486.

declanșarea situației litigioase ori neprestarea vreunui serviciu (în ipoteza în care instanța învestită cu soluționarea contestației la executare se declară incompetentă și trimite contestația unui organ cu activitate jurisdicțională).

Ne raliem opiniei doctrinei juridice potrivit căreia există *situații în care această rațiune nu poate subzista*^[1].

Astfel, dacă restituirea taxei se justifică în ipoteza admiterii contestației prin care se solicită lămurirea înțelesului, întinderii și aplicării dispozitivului hotărârii judecătorești ce constituie titlu executoriu, pe considerentul că efectuarea de cheltuieli cu taxa de timbru aferentă contestației promovate este imputabilă instanței care a pronunțat titlul executoriu, care trebuia să fie clar, nesusceptibil de lămuriri ulterioare, partea adversă neavând nicio culpă procesuală, *în cazul altor contestații la executare ori la un titlu ce nu provine de la instanța de judecată, taxa de timbru nu ar trebui restituită de către stat*, deoarece culpa nu aparține instanței, ci executorului judecătoresc sau emitentului titlului, care nu funcționează în subordinea instanței.

Taxa de timbru achitată în cuantum insuficient pentru o acțiune, care în final este anulată pentru neplata taxei judiciare de timbru legal datorate, respectiv ca insuficient timbrată, *nu se restituie. Prin excepție* de la regula interdicției restituirii, restituirea poate opera atunci când printr-o lege (generală sau specială) se instituie expres posibilitatea restituirii [art. 45 alin. (6) din O.U.G. nr. 80/2013].

3. Judecata cererii de restituire

Așa cum rezultă din cuprinsul alin. (1) al art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013, restituirea nu se dispune din oficiu, ci *numai la cererea celui îndreptățit*.

Restituirea nu poate fi solicitată oricând, ci *în termenul limită de un an, calculat de la data nașterii sale* [art. 45 alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013], moment ce coincide cu data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a admis contestația la executare.

S-a exprimat opinia potrivit căreia o cerere de restituire ar putea fi formulată și odată cu contestația la executare, iar nu numai după rămânerea definitivă a hotărârii pronunțate în contestație, însă efectele soluției de admitere a cererii (și anume restituirea taxei) se produc numai la momentul definitivării soluției^[2].

Apreciem că textul art. 45 alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013 își găsește aplicarea ori de câte ori cererea de restituire nu se formulează odată cu contestația la executare.

^[1] M. GĂLAN, *Restituirea taxei de timbru în cazul admiterii contestației la executare*, în Dreptul nr. 9/2004, p. 103.

^[2] Minuta Întâlnirii președinților secțiilor civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, de la Bacău, din 23-24 iunie 2016, disponibilă pe <http://inm-lex.ro/>.

Competența soluționării cererii de restituire revine instanței judecătorești la care s-a introdus acțiunea sau cererea. Dacă se cere restituirea taxei achitate în primă instanță, restituirea se va dispune de această instanță. Dacă se solicită restituirea taxei judiciare de timbru achitate în calea de atac, restituirea se dispune de instanța de control judiciar sesizată cu judecarea căii de atac și competență să o soluționeze.

În ipoteza plății de taxe pentru cereri adresate *Ministerului Justiției sau Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*, cererea de restituire se adresează acestor entități [art. 45 alin. (4) din O.U.G. nr. 80/2013].

Norma nu prevede *conținutul cererii de restituire*, însă în tăcerea legii, apreciem că suntem în prezența unei *cereri necontencioase*, astfel că aceasta trebuie să cuprindă elementele prevăzute de art. 530 C.proc.civ., și anume numele de familie și prenumele solicitantului, domiciliul acestuia, obiectul cererii (pretenția concretă de restituire), motivele care stau la baza solicitării și semnătura solicitantului. Cererea va fi însoțită de înscrisurile pe care se sprijină.

Instanța se pronunță printr-o *încheiere, în dosarul în care s-a achitat taxa, în camera de consiliu, fără citarea părților*, dacă nu se apreciază că ar fi necesară citarea solicitantului.

Încheierea este *executorie*, fiind supusă *numai apelului*, în condițiile art. 534 C.proc.civ.

Încheierea instanței se comunică solicitantului, acesta urmând a o depune, în vederea obținerii restituirii, la unitatea administrativ-teritorială la care a fost achitată taxa [art. 45 alin. (5) din O.U.G. nr. 80/2013].

4. Procedura de restituire a sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru

Procedura de restituire a sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru este prevăzută de *Ordinul comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 1918/2013/65/2014*^[1].

Potrivit pct. 3, 4 și 6 din Anexa nr. 1 la acest ordin („Procedură de restituire a sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru”), în vederea restituirii sumei cuvenite, contribuabilul solicitant depune în cadrul termenului legal de prescripție a dreptului de a cere restituirea, respectiv în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituire, în original, la registratura unității administrativ-teritoriale (organul fiscal local), cererea de restituire soluționată de instanța judecătorească competentă.

^[1] Publicat în M. Of. nr. 68 din 28 ianuarie 2014.

Pe cererea de restituire, solicitantul înscrie numele și prenumele/denumirea, domiciliul fiscal, codul de identificare fiscală, modalitatea de restituire a banilor: în contul bancar, în numerar sau prin mandat poștal, după caz, și atașează documentul de plată a taxei judiciare de timbru; în cazul solicitanților persoane juridice, restituirea sumelor cuvenite se efectuează numai prin decontare bancară, în contul indicat prin cererea de restituire, iar în cazul solicitanților persoane fizice, restituirea se va efectua fie în contul bancar indicat prin cererea de restituire, fie în numerar, pentru sume aprobate de instanța judecătorească mai mici de 500 lei, fie prin mandat poștal. În cazul în care restituirea se face în cont bancar, în cererea de restituire se vor indica codul IBAN și banca la care este deschis acest cont.

În termen de maximum 3 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, organul fiscal local transmite organului fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală (organul fiscal central competent) cererea solicitantului, decizia instanței judecătorești competente și documentul de plată a taxei judiciare de timbru, în copie, precum și certificarea faptului că suma în cauză a fost încasată și nu a mai fost restituită, în original.

JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

1. Opțiunea legiuitorului. Procedura de judecată este prevăzută de lege, astfel încât stabilirea cazurilor în care se restituie taxele judiciare de timbru este de competența legiuitorului. Restituirea acestor taxe reprezintă o opțiune a legiuitorului, o facilitate pe care acesta o acordă în funcție de specificul situațiilor concrete (C.C.R., Dec. nr. 283/2016, M. Of. nr. 548 din 20 iulie 2016).

2. Renunțarea la judecată. Mecanismul pe care îl presupune declanșarea și desfășurarea unui proces a fost deja pus în mișcare, ceea ce implică o serie de cheltuieli, uneori foarte costisitoare, astfel încât, având în vedere tocmai caracterul de serviciu public al justiției, care nu poate fi investită în mod gratuit, legiuitorul a apreciat că restituirea taxei de timbru în situația renunțării la un anumit moment dat la judecată se justifică, după caz, integral, parțial sau proporțional (C.C.R., Dec. nr. 283/2016, M. Of. nr. 548 din 20 iulie 2016).

3. Restituirea taxei de timbru în cazul în care părțile au ajuns la un acord de mediere. Legiuitorul poate institui anumite reguli speciale, având în vedere specificul unor litigii. În speța de față este vorba despre transferul dreptului de proprietate și/sau constituire a altui drept real asupra unui bun imobil în ipoteza specifică a apelării la procedura medierii în litigiile aflate pe rolul instanțelor de judecată. Astfel, acest transfer operează în urma pronunțării de către instanța de judecată a unei hotărâri de expedient care este și executorie.

Restituirea taxelor judiciare de timbru reprezintă o opțiune a legiuitorului, o facilitate pe care acesta o acordă în funcție de specificul situațiilor concrete. În cazul de față, soluția legislativă este susținută de puternice rațiuni ce țin de echi-

tatea sistemului general de taxe, justițiabilii neputând eluda plata unor taxe ce țin de natura operațiunii juridice realizate – transferul dreptului de proprietate – prin apelarea la procedura medierii.

Fiind vorba despre o hotărâre de expedient ce consfințește înțelegerea părților cu privire la transferul dreptului de proprietate asupra unui bun, este constituțională dispoziția legală care statuează legalitatea taxei judiciare de timbru și menținerea cuantumului acesteia în cazul realizării dreptului prin justiție.

Chiar dacă partea care a inițiat procesul a trebuit să plătească taxa judiciară de timbru, în condițiile în care obține o hotărâre favorabilă, partea adversă va fi nevoită să plătească cheltuielile de judecată care includ și taxa judiciară de timbru. Totodată, așezarea justă a sarcinilor fiscale presupune obligarea, în egală măsură, a tuturor dobânditorilor unor drepturi reale la plata taxelor judiciare de timbru, diferențiat în raport cu valoarea obiectului transferului dreptului real, atunci când titlul este obținut prin intermediul organului judiciar (C.C.R., Dec. nr. 480/2013, M. Of. nr. 60 din 23 ianuarie 2014).

JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ

1. Taxă achitată în plus. Reexaminare. Nu este întemeiat motivul de reexaminare potrivit căruia, în primul ciclu procesual, reclamantul-apelant ar fi plătit taxa judiciară de timbru într-un quantum mult mai mare decât acela stabilit de lege, căci o asemenea situație, chiar reală fiind, nu este valorificabilă în cadrul unei cereri de reexaminare a taxei judiciare de timbru, legea stabilind alte căi procedurale pentru recuperarea taxei judiciare de timbru plătite nedatorat (C.A. Cluj, s. I civ., înch. nr. 19/A/CC/2017, nepublicată).

2. Anulare cerere. Restituirea a jumătate din taxa judiciară de timbru achitată. Suma care se restituie nu este lăsată la libera apreciere a instanței, ci legiuitorul însuși prevede cuantumul ce urmează a fi restituit, în cazul anulării cererii prevăzându-se restituirea a jumătate din taxa achitată.

Articolul 45 alin. (1) prevede principiul restituirii integrale, parțiale sau proporționale, la cerere, în situațiile expres și limitativ prevăzute la lit. a)-j)), însă această normă trebuie obligatoriu coroborată cu dispozițiile alin. (2) al art. 45, care prevăd expres că în situația anulării cererii se restituie numai jumătate din taxa de timbru plătită, așa cum corect a procedat instanța de fond.

Întrucât printr-o reglementare expresă se prevede restituirea a jumătate din taxa achitată [art. 45 alin. (2) din O.U.G. nr. 80/2013], nu există niciun temei legal care să îndreptățească instanța să dispună restituirea taxei în alt quantum (integral sau într-un procent mai mare de 50%), motiv pentru care, în baza considerentelor relevate și a dispozițiilor art. 45 alin. (1) lit. d) din O.U.G. nr. 80/2013 coroborate cu cele ale art. 45 alin. (2) din același act normativ, tribunalul a respins

ca nefondat apelul declarat, menținând ca legală și temeinică încheierea atacată (Trib. Bistrița-Năsăud, s. I civ., dec. nr. 19/A/CC/2016, nepublicată).

3. Critică a solicitării de restituire formulată prin cererea de recurs. Solicitarea de restituire a taxei judiciare de timbru pentru o cerere de recuzare a unui judecător, cerere care nu a mai fost susținută în concluziile orale la termenul la care cauza a rămas în pronunțare, însă reprezintă o critică regăsită în motivele de recurs, este inadmisibilă, întrucât recurentul trebuia să deruleze procedura administrativă de restituire a taxei de timbru la instanța în fața căreia a formulat cererea de recuzare, numai după ce s-a constatat că se află în cazul reglementat de art. 45 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru. Așadar, solicitarea de restituire a taxei de timbru nu poate fi primită, spre analiză *omisso medio*, de instanța de control judiciar în recursul ce vizează legalitatea încheierii atacate (I.C.C.J., s. I civ., dec. nr. 51/2018, www.scj.ro).

4. Admitere contestație la executare. a) Inexistența unui drept de opțiune al contestatorului. În caz de admitere a contestației la executare, contestatorul nu are un drept de opțiune între a solicita restituirea sumei achitate cu titlu de taxă judiciară de timbru statului sau, dimpotrivă, intimatelor, din moment ce legea, prin dispoziții cu caracter special, prioritar aplicabile, a stabilit un alt debitor pentru restituirea taxei decât cel prevăzut de art. 451 C.proc.civ.

Prin urmare, obligarea intimatelor la plata cheltuielilor de judecată reprezentate de taxele judiciare de timbru nu este legală, restituirea acestora incumbând statului, prin organele sale (Trib. București, s. a IV-a civ., dec. nr. 844R/2013, în N.-A. CESLEA, *op. cit.*, p. 238-240).

b) Existența unei hotărâri definitive de admitere a contestației la executare. Restituirea taxei judiciare de timbru achitate pentru contestația la executare presupune existența unei hotărâri definitive de admitere a contestației, fie în întregime, fie în parte.

În cazul în care contestația la executare a urmat mai multe cicluri procesuale, pentru restituirea taxei judiciare de timbru este relevantă doar soluția finală dată asupra contestației, nu soluția pronunțată inițial și nici cea dată în calea de atac prin care cauza a fost trimisă spre rejudecare, restituirea taxei judiciare de timbru, atât cea achitată în fața primei instanțe, cât și cea achitată în calea de atac, putând fi restituită doar dacă contestația a fost admisă (în întregime sau în parte) în mod definitiv (Trib. Bistrița-Năsăud, s. I civ., înch. camerei de consiliu din 26 septembrie 2018, nepublicată).

5. Contestație la executare respinsă definitiv. Contestația la executare nu a fost soluționată pe fond în apel, în rejudecare, fiind respinsă prin sentința civilă nr. 745/2018, pronunțată de Judecătoria Bistrița, sentință care a rămas definitivă urmare a respingerii apelului, prin decizia civilă nr. 282/A/20 iulie 2018 a Tribunalului Bistrița-Năsăud.

Cum contestația la executare formulată de contestatoare a fost respinsă definitiv, aceasta nu este îndreptățită la restituirea taxei judiciare de timbru de 444 lei, achitată pentru apelul din primul ciclu procesual (Trib. Bistrița-Năsăud, s. I civ., înch. cam. de consiliu din 26 septembrie 2018, nepublicată).

6. Taxă nedatorată. Petentul a achitat taxa judiciară de timbru concomitent cu soluționarea cererii sale de acordare a ajutorului public judiciar, instanța dispunând scutirea petentului de la plata taxei judiciare de timbru, astfel încât nu se mai poate reține faptul că acesta mai datorează o taxă judiciară de timbru aferentă cererii sale (I.C.C.J., s. I civ., dec. nr. 1617/2017, www.scj.ro).

7. Anularea formelor de executare în baza unui singur motiv dintre cele invocate. Așa cum rezultă din considerentele hotărârii primei instanțe, soluția de anulare a tuturor formelor de executare a fost întemeiată pe unul dintre motivele invocate, acela al inexistenței creanței prin prisma apariției Legii nr. 144/2012.

Ca atare, deși instanța menționează că admite în parte contestația, anulează în întregime formele de executare și subliniază că celelalte motive invocate nu se mai impun analizate, fiind găsit întemeiat motivul reținut.

În aceste condiții, în care alte motive (bunăoară, prescripția dreptului de a cere executarea silită) nu au fost analizate pentru a se reține o eventuală netemeinicie a lor, care să atragă o soluție de admitere parțială a contestației la executare, tribunalul a reținut că, în fapt, prima instanță a admis în întregime contestația formulată, anulând toate formele de executare, acesta fiind, practic, scopul urmărit de contestator.

Ca atare, devin incidente prevederile art. 45 alin. (1) lit. f) din O.U.G. nr. 80/2013, act normativ în baza căruia s-a stabilit taxa de timbru datorată, nefiind aplicabile prevederile art. 45 alin. (2) din O.U.G. nr. 80/2013, cât timp nu există cereri respinse, ci numai motive neanalizate pe considerentul reținerii ca întemeiat a unuia dintre motivele invocate (Trib. Bistrița-Năsăud, s. I civ., dec. nr. 60/R/2019, nepublicată).

8. Întoarcerea executării. Imposibilitatea restituirii taxei judiciare de timbru. Ipoteza prevăzută de dispozițiile art. 45 alin. (1) lit. f) din O.U.G. nr. 80/2013 vizează taxa de timbru achitată pentru capătul de cerere privind contestația la executare, iar nu alte capete de cerere, cum este capătul de cerere privind întoarcerea executării silite, care se timbrează în mod distinct, conform art. 10 alin. (4) din O.U.G. nr. 80/2013, astfel că taxele de timbru nefiind achitate pentru capătul de cerere referitor la contestația la executare, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 45 alin. (1) lit. f) din O.U.G. nr. 80/2013, neputându-se dispune restituirea taxelor de timbru (Trib. București, s. a V-a civ., dec. nr. 2302/A/2016, nepublicată).

9. Cerere de plată a cheltuielilor de judecată. În condițiile existenței unei cereri de restituire a taxei judiciare de timbru, cererea de obligare a intimatei la

plata cheltuielilor de judecată nu poate fi interpretată decât ca vizând orice alte cheltuieli efectuate și dovedite, cu excepția taxei judiciare de timbru, cum ar fi cheltuiala constând în onorariul de avocat achitat (Trib. Bistrița-Năsăud, s. I civ., dec. nr. 60/R/2019, nepublicată).

10. Competență. Acord de mediere. Condiția soluționării cauzei în temeiul acordului de mediere. Sintagma „instanță judecătorească la care s-a introdus acțiunea sau cererea” desemnează instanța de judecată legal investită, competentă material să soluționeze acțiunea în primă instanță sau în calea de atac. Ca atare, în mod judicios s-a apreciat că, pentru taxa de timbru achitată în prima fază procesuală, competența aparține judecătoriei investite cu soluționarea pricinii în primă instanță.

Nu este suficient ca părțile să apeleze la serviciile de mediere și să încheie un acord, ci situația premisă impusă de art. 63 din Legea nr. 192/2006 vizează soluționarea cauzei în temeiul acordului de mediere. Rezultă, procedând la interpretarea *per a contrario* a art. 63 din Legea nr. 192/2006, că, în situația în care cauza nu se soluționează în temeiul acordului de mediere, taxa de timbru achitată pentru învestirea instanței nu poate fi restituită (C.A. București, s. a III-a civ., min. și fam., dec. nr. 504/A/2016, nepublicată).

11. Renunțare la cererea de strămutare. Imposibilitatea restituirii taxei judiciare de timbru. Cazul în care s-a renunțat la cererea de strămutare nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele prevăzute de art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013. Cererea de strămutare formulată de petent nu a rămas fără obiect ca urmare a soluționării apelului ulterior formulării cererii de strămutare, întrucât, conform art. 145 alin. (2) C.proc.civ., în cazul în care instanța de la care s-a dispus strămutarea a procedat între timp la judecarea procesului, hotărârea pronunțată este desființată de drept prin efectul admiterii cererii de strămutare.

De asemenea, nu se pune problema incidenței cazului prevăzut la lit. d) de la art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013, în cauză nefiind în discuție o cerere de chemare în judecată, ci un incident procedural. Cazurile de la lit. e)-i) ale art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013 nu sunt incidente în cazul prezentei cereri, dat fiind obiectul acesteia. Dispozițiile legale care reglementează instituția strămutării nu prevăd restituirea taxei de timbru în caz de renunțare la judecata cererii (C.A. București, s. a III-a civ., min. și fam., dec. nr. 197/A/2016, nepublicată).

12. Acțiune insuficient timbrată. Renunțare la unele cereri. Refuz de restituire a taxei. Renunțarea la cererea introductivă de instanță după achitarea taxei judiciare de timbru nu are nicio influență asupra taxei, în sensul că ceea ce s-a achitat se consideră datorat. Cu atât mai mult în situația în care taxa judiciară de timbru achitată era oricum insuficientă, instanța impunând obligația completării taxei. Mai mult, renunțarea la judecată fiind un act de dispoziție, nu i se poate da eficiență decât în situația în care instanța este legal investită. Astfel, în condițiile în care nu s-a completat taxa judiciară de timbru, în mod corect instanța a dispus

anularea capătului de cerere respectiv în condițiile art. 200 alin. (3) C.proc.civ. și nu a luat act de renunțare.

Nefiind achitată în întregime taxa judiciară de timbru stabilită, nu se poate spune că ceea ce s-a achitat este mai mult decât cuantumul legal, astfel că nu este incident cazul de restituire de la lit. b) a art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013.

Analiza cazurilor de restituire a taxei judiciare de timbru prevăzute la art. 45 din O.U.G. nr. 80/2013 se face raportat la momentul stabilirii taxei judiciare de timbru, iar nu la aspecte ulterioare (Trib. Cluj, s. civ., dec. nr. 1729/A/2017, www.rolii.ro).

13. Cerere de restituire a taxei. Existența unei hotărâri definitive de respingere a cererii de reexaminare. Nu se poate admite din punct de vedere legal restituirea pretinsă de petent, câtă vreme, separat, s-a respins în prealabil, în mod definitiv (conform art. 39 din O.U.G. nr. 80/2013), cererea petentului de reexaminare a aceleiași taxe de timbru de 200 lei, în care acesta invocase nefondat tot că ar fi scutit de timbraj în apel prin art. 50 alin. (2) din Legea nr. 230/2007 (C.A. București, s. a III-a civ., min. și fam., dec. nr. 272/A/2017, www.rolii.ro).

14. Cerere de restituire a taxei judiciare de timbru achitate pentru cererea de recuzare. Referitor la solicitarea de restituire a taxei judiciare de timbru privind suma de 100 RON, achitată de către recurenți pentru cererea de recuzare a d-nei judecător E. (care nu a mai fost susținută prin concluziile orale de la termenul la care instanța a rămas în pronunțare, dar care reprezintă o critică conținută în memoriul de recurs), deși nu a fost întemeiată în drept, presupune verificarea aplicării dispozițiilor art. 45 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013, care reglementează situațiile în care sumele achitate cu titlu de taxă de timbru pot fi restituite la cererea petiționarului. Chiar dacă, în cererea de recuzare, reclamantul a solicitat admiterea ei și restituirea taxei de timbru, acesta nu a reluat o astfel de solicitare la momentul la care cererea sa a fost respinsă, invocând temeiul juridic ce i-ar fi permis să formuleze o astfel de solicitare. Prin urmare, reclamantul trebuia să deruleze procedura administrativă de restituire a taxei de timbru la instanța în fața căreia a formulat cererea de recuzare, numai după ce s-ar fi constatat că se află în cazul reglementat de art. 45 alin. (1) lit. i) din O.U.G. nr. 80/2013, solicitarea nepuțând fi primită, spre analiză *omisso medio*, de instanța de control judiciar în recursul ce vizează legalitatea încheierii atacate (I.C.C.J., dec. nr. 51 din 17 ianuarie 2018, www.scj.ro).